

(Verrijk Christipedia door je kennis of informatie toe te voegen.)

Het **Wilhelmus** is de naam van het Nederlandse volkslied. Het lied (in de combinatie van tekst en muziek), rond 1570 ontstaan, is het oudste volkslied ter wereld. De vermoedelijke tekstschrijver is Filips van Marnix van Sint-Adegonde. In 1932 werd dit 'nieuw christelijk lied' het Nederlandse volkslied. Meestal wordt alleen het eerste couplet gezongen, soms het zesde. "In het Wilhelmus is een christen aan het woord die een sterk besef heeft van het burgerschap in twee vaderlanden het aardse en het hemelse vaderland."^[1]. Het is geschreven in de overtuiging dat de opstand tegen de Spaanse tirannie ook godsdienstig gewettigd is.

Een nieuw christelijk lied	Titel van het lied
<p>Eerste couplet Wilhelmus van Nassouwe ben ik, van Duitsen bloed, den vaderland getrouwe blijf ik tot in den dood. Een Prinse van Oranje ben ik, vrij, onverveerd, den Koning van Hispanje heb ik altijd geëerd.</p>	<p>vrij = zonder enige twijfel onverveerd = zonder vrees Hispanje = Spanje</p>
<p>Tweede couplet In Godes vrees te leven heb ik altijd betracht, daarom ben ik verdreven, om land, om luid gebracht. Maar God zal mij regeren als een goed instrument, dat ik zal wederkeren in mijnen regiment.</p>	<p>regiment = bestuursfunctie</p>
<p>Derde couplet Lijdt u, mijn onderzaten die oprecht zijt van aard, God zal u niet verlaten, al zijt gij nu bezwaard. Die vroom begeert te leven, bidt God nacht ende dag, dat Hij mij kracht zal geven, dat ik u helpen mag.</p>	<p>lijdt = weest geduldig onderzaten = onderdanen</p>
<p>Vierde couplet Lijf en goed al te samen heb ik u niet verschoond,</p>	<p>verschoond = gespaard</p>

<p>mijn broeders hoog van namen hebben 't u ook vertoond: Graaf Adolf is gebleven in Friesland in den slag, zijn ziel in 't eeuwig leven verwacht den jongsten dag.</p>	<p>Adolf: broer van Oranje, gesneuveld 1568</p> <p>jongste dag = dag van het oordeel door God</p>
<p>Vijfde couplet Edel en hooggeboren, van keizerlijken stam, een vorst des rijks verkoren, als een vroom christenman, voor Godes woord geprezen, heb ik, vrij onversaagd, als een held zonder vrezen mijn edel bloed gewaagd.</p>	<p>vrij onversaagd = zeer moedig</p>
<p>Zesde couplet Mijn schild ende betrouwen zijt Gij, o God mijn Heer, op U zo wil ik bouwen, Verlaat mij nimmermeer. Dat ik doch vroom mag blijven, uw dienaar t'aller stond, de tirannie verdrijven die mij mijn hart doorwondt.</p>	<p>betrouwen = vertrouwen</p>
<p>Zevende couplet Van al die mij bezwaren en mijn vervolgers zijn, mijn God, wil doch bewaren den trouwen dienaar dijn, dat zij mij niet verrassen in hunnen bozen moed, hun handen niet en wassen in mijn onschuldig bloed.</p>	<p>dijn = jouw. In de 16e en 17e eeuw sprak men God aan met je en jij, zoals de Duitsers nog doen met 'Du' en de Engelsen met 'You'.</p>

<p>Achtste couplet Als David moeste vluchten voor Sael den tiran, zo heb ik moeten zuchten als menig edelman. Maar God heeft hem verheven, verlost uit alder nood, een koninkrijk gegeven in Israël zeer groot.</p>	
<p>Negende couplet Na 't zuur zal ik ontvangen van God mijn Heer dat zoet, daarna zo doet verlangen mijn vorstelijk gemoed: dat is, dat ik mag sterven met eren in dat veld, een eeuwig rijk verwerven als een getrouwen held.</p>	
<p>Tiende couplet Niet doet mij meer erbarmen in mijnen wederspoed dan dat men ziet verarmen des Konings landen goed. Dat u de Spanjaards krenken, o edel Neerland zoet, als ik daaraan gedenke, mijn edel hart dat bloedt.</p>	<p>Niet = Niets</p>
<p>Elfde couplet Als een prins opgezeten met mijner heires-kracht, van den tiran vermeten heb ik den slag verwacht, die, bij Maastricht begraven, bevreesde mijn geweld; mijn ruiters zag men draven</p>	<p>opgezeten = te paard gezeten heires-kracht = leger-kracht tiran vermeten = slechte tiran</p>

<p>zeer moedig door dat veld.</p>	
<p>Twaalfde couplet Zo het den wil des Heren op dien tijd had geweest, had ik geern willen keren van u dit zwaar tempeest. Maar de Heer van hierboven, die alle ding regeert, die men altijd moet loven, en heeft het niet begeerd.</p>	<p>tempeest = ramp, kwelling</p>
<p>Dertiende couplet Zeer christlijk was gedreven mijn prinselijk gemoed, standvastig is gebleven mijn hart in tegenspoed. Den Heer heb ik gebeden uit mijnes harten grond, dat Hij mijn zaak wil redden, mijn onschuld maken kond.</p>	<p>christlijk: oorspronkelijk "prinselijk"</p> <p>kond = bekend</p>
<p>Veertiende couplet Oorlof, mijn arme schapen die zijt in groten nood, uw herder zal niet slapen, al zijt gij nu verstrooid. Tot God wilt u begeven, zijn heilzaam woord neemt aan, als vrome christen leven,- 't zal hier haast zijn gedaan.</p>	<p>oorlof = vaarwel (einde van het gedicht nadert)</p>
<p>Vijftiende couplet Voor God wil ik belijden en zijner groten macht, dat ik tot genen tijden den Koning heb veracht, dan dat ik God den Heere, der hoogsten Majesteit, heb moeten obediëren in der gerechtigheid.</p>	<p>tot genen tijden = nooit dan dat = maar dat</p> <p>Obediëren = gehoorzamen</p>

Het Wilhelmus gezongen door Bill van Dijk:

Meer informatie

- Artikel [Het Wilhelmus](#) op NL.Wikisource.org. Kort artikel.
- Artikel [Wilhelmus](#) op Wikipedia.nl. Langer artikel.
- Theo H. van Doorn, [Het Wilhelmus; analyse van de inhoud, de structuur en de boodschap](#), artikel op Cubra.nl . Uitgebreide analyse.
- <http://www.wilhelmus.nl/> website gewijd aan het Wilhelmus

Bronnen

- Artikel [Wilhelmus](#) op Wikipedia.nl. Langer artikel.
- Theo H. van Doorn, [Het Wilhelmus; analyse van de inhoud, de structuur en de boodschap](#) op Cubra.nl
- Artikel [Het Wilhelmus](#) op NL.Wikisource.org

Voetnoten

1. ? Aldus Theo H. van Doorn, in [Het Wilhelmus; analyse van de inhoud, de structuur en de boodschap](#) artikel op Cubra.nl